

జగత్ సత్యం బ్రహ్మ మిద్ధ

బోయి భీమన్సు

భీమన్సు సాహితీ నిధి ప్రచురణ

Jagath Satyam - Brahma Midhya

-Dr. Boyi Bhimanna

All rights reserved

First Edition: January, 2004

Price: Rs. 60/-

Cover Page Designed

Rama Krishna Pilla

Printed by:

Intensive Designs Media

Kukatpally, Hyderabad -72

Ph: 040-23161289, Mobile: 9849638108

E-mail: rcrakhil@yahoo.com

Published by:

Bhimanna Sahithi Nidhi

Irrum Manjil Colony

Hyderabad.

E-mail: b_bhimanna@yahoo.com

URL: www.boyibhimanna.com

అంకితం

ఈ కావ్య రచనకు కారణమైన
ఆచార్య జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం గారికి
ప్రేమతో ఈ కావ్యాన్ని అంకితమిస్తున్నాను.

భీమన్

జగత్ సత్యం - బహుమిధ్య .

(సాందర్భానికి కేంద్రంగా, సర్వ శిల్ప మనోజ్ఞంగా అదేదో ఒక లోకం వెన్నెల రాత్రి. క్రీడోద్యానం. కలువ కొలను, అక్కడనే నున్న ననిపించే మధుర ఫైతి. జో కొడుతున్నది గంధర్వగానం)

గానం

తల్లి ! విద్యా పల్లి !
పల్లివించే మళ్ళీ మళ్ళీ
నమ రుచివై ఉస్సవ రుచివై
నమై క్రొస్సునమై ఎరియే !

ప్రతిభవు నీవే, ప్రజ్ఞము నీవే
ప్రగతికి రూపము, దీపము నీవే !
గణము గరజై కాల్యమున్నది
నతము నమతకు శృతి చేయగదే !

నేను

గానం వినిపిస్తూ ఉంది
 గాయని కనిపించడం లేదు
 అనంత కాలంగా వింటున్న ట్లున్నాన్నను
 నేను ఈ అమృత మధుర గానం !
 గాయని ఎవరో నా మనసే లాగుంది !

పారష్యం లోకి పోయి
 మళ్ళీ మెలకువ లోకి వస్తున్నాన్నను !
 ఏదో అర్థ మఘతున్నట్లుంది.
 అపును, ఈ గేయం నాదే,
 నేను ల్రాసేందే !
 అపును, అపును !

ఎప్పుడో ల్రాసి పాడుకొని
 ఎక్కుడో మరచి పోయా సన్న మాట
 కాపచ్చు, కాపచ్చు !

(అప్పుడు వినిపించిందోక పురుష కంరం. మంద్రంలో మధురంగా ఉన్నా,
 భావంలో నిమ్మారం ఉంది.)

కంఠం

ఒరేయ, బోయ కవి రాయా,
భీమన్న నామ ధేయా!
ఏమిచేరా సెలవిచ్చావ్ నిన్నటి సభలో ?
జగత్ సత్యం బ్రహ్మ మిథ్య అన్నావు కదూ?

నేను

బ్రహ్మ అంటే మీరు కాదయ్యా బాబూ !
బ్రహ్మ అంటే పరబ్రహ్మ !
అది మీరే అనుకొంటే నాకు
అభ్యంతరం లేదు తెండి.
మీ సృష్టిమిథ్య గానే ఉంది కదా !
మీ పని మిథ్య అయితే
మీరూ మిథ్య మరి !

బ్రిహమ్మ

పర బ్రిహమ్మ మిథ్య ఎలా అవుతుందిరా,
మూర్ఖుడా ?
బయలులో బ్రతుకుతూ
బయలే లేదంటాపురా ?
మిథ్య అంటే నేనే కావాలి.
పరబ్రిహమ్మ మిథ్య కావడానికి ఏల్లేదు.
చతుర్ముఖి బ్రిహమ్మస్నా
నేన్న మిథ్య అంటావా ?

నేను

బ్రిహమ్మ పేరు మీకూ ఉండడం వల్ల
వచ్చిన చిక్కది !
ఇంతకూ -
నెన్న ఏ సభా జరగ లేదు కదయ్యా !

కంరం

నెన్న సాయంత్రమే కదరా
త్యాగరాయ గాన సభ హలులో
రసమంయ రాము పర్యవేక్షణాలో
జీవియ్యే వష్టిపూర్తి జరిగింది !
అది గొప్ప సాహితీ మహోత్సవంగా జరిగింది ?

నేను

అది జరిగింది నిన్న సాయంత్రం కాదయ్య,
నేచి సాయంత్రమే !

కంఠం

ఇష్టుడు ఘోషింతరా,
రాత్రి వస్తోండు దాటలేదా ?

నేను

ఓహో, అదా !

అది మన సంప్రదాయం కాదు కదయ్య!
మన లెక్కలో ఉదయం ఆరు నుంచి
మల్లి ఉదయం ఆరు వరకూ ఒక రోజు !
మీరు బ్రహ్మ అయ్యతే -

(అప్పుడు నవ్వింది సమీపంలోనే ఉన్న వీణ ! వీణాతీగలు స్పృందిస్తూనే ఉన్నయ్య.
గానం కొనసాగుతూనే ఉంది.)

కంఠం

అయితే, నేను అప్రాచ్యు ఇస్టీంటావ్ ?
నాకు నాలుగు ముఖాలున్నాయ్ కదా !
నాలుగూ నాలుగు దిక్కులు !

ఒకటి ప్రాచ్యుం
రెండోది అప్రాచ్యుం
మూడోది ఉత్తరం
నాలుగోది దక్కిణం

ఇప్పుడు నడుస్తున్న జమానా అంతా
అప్రాచ్యుమే కదరా !
ని క్రాపింగ్ ప్రాచ్యుమా ?
ని షర్షు జేబు ప్రాచ్యుమా ?

నేను

షర్షు కూడా ప్రాచ్యుం కాదు లెండి
వీణను చూచి నమ్మడి అనుకొన్నాను
మీరు బ్రహ్మ దేహడి అయి ఉంటారని !
మీరు నిజంగా చతుర్మథ బ్రహ్మా !

(అప్పుడు ఒక్కొక్క ముఖమే వెలుగులోనికి రాశాగిపై. నాలుగు ముఖాలూ స్ఫృష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. బ్రహ్మ ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తున్నాడు. ఆ ప్రక్క సరస్వతి. ఎదురుగా నేను. చిన్న బోమ్ములా ఉన్నాను. బ్రహ్మ నా కెదురుగా ఉన్న ముఖం తోనే మాటల్లాడుతున్నాడు)

బ్రహ్మ

ఇక ముసుగులో గుద్దులా చెందుకు కాని
నిన్నికృడికి తెచ్చిందెందుకో గుర్తించావా?

నేను

మీ పలకరింపు లోని వక్తను
మీ సంభాషణలోని విరసతను
సూచనగా తీసుకొని అనుకొన్నాను
ఏదో సంజాయిషీ కౌరకే ఇక్కడికి తెచ్చారని.

బ్రహ్మ

వాగేవి బులపంతం మీదనేను
నిస్సటి ఆ సభకు వచ్చాను
చివరి పరకూ ఉండడం
వి ఐపీ లక్ష్మణం కాదని
మధ్యలోనే లేవి పోదామనుకొంటే
పట్టుకుని కూర్చోపెట్టిం దీవిడ
చివరి పరకూ చూచి పోదామని !

సరస్వతి

మంచి పనే చేశాను కదండీ !

లేకపోతే -

అంతమంది కవి పండితుల్ని

అంతమంది మేధావుల్ని

అంతచి సారస్వత వైభవాన్ని

ప్రత్యక్షంగా చూచే అదృష్టం కలిగేదేనా ?

బ్రహ్మ

అంతటి అపమానాన్ని, అపోజనము

భరించ వలసిన దురదృష్టం కూడా

కలిగేది కాదు !

సరస్వతి

ఆ దిక్కు మాలిన విషపి మనస్తత్వాన్ని

అలవర్యకోవద్దని

ఎన్ని సార్లు చెప్పాను మీకు ?

అక్కడ చేరిన గొప్ప వాళంతా
 అధికార పదపీ ధన మద మత్తులు !
 మేధావుల సభల్లోకి దైర్యంగా వెళ్లలేరు
 సిక్కురిటీ లేకుండా ప్రజల్లోకి షాల్లలేరు
 బధిరాంధక విగ్రహాలై దాగుకొనే కంటే
 ప్రజ్జనముల మాక్కల్ని స్వయంగా విని
 లోపాలను దిద్దుకోవడం లోకజ్ఞత కాదా!

బ్రహ్మ

బ్రహ్మా,

ఇదంతా నీ పూర్వా మన్మ మాట !
 నేను నీ మాట వినడం లేదని
 నీ భక్తుడి చేత
 అందరి తేనూ తిట్టించావు.
 చతుర్ముఖుడి సృష్టి
 దుష్టమై పోయిందని చెప్పించావు
 నేను సృష్టించడం మానేస్తు
 బహుముఖ ప్రజ్జన సృష్టి

నీవు చేస్తావా ?
 భద్రము కించ పరచడం
 పతిప్రతల లక్ష్మణం కాదు
 పాతిప్రత్యం వినా పడతికి
 మరోక శక్తి లేదన్న సంగతి మరచిపోకు !

సరస్వతి

మరచి పోయింది మీరు !
 నా శక్తి పాతిప్రత్యంతో వచ్చింది కాదు
 పాతిప్రత్యం పతికి కట్టు బానిసతుం !
 బానిసతుం శక్తి నివ్వదు.
 నా శక్తి తమసుతో వచ్చినట్టిది
 లాజ్ఞి, పార్వతి కూడా
 స్వయం శక్తిమంతులే !
 చైతన్యం విక్సించిన కొలదీ
 వెలుగు ప్రసరిస్తున్న కొలదీ
 అమాయకత్వం తోలగి పోతున్నది
 శ్రీ తన శక్తిని తను గుర్తిస్తున్నది.

మీ సృష్టికి ప్రాణం పోస్తున్నది నేనే కదా !
 ఆ వాస్తవం ఇష్టటి దాకా తెలియదు
 ఇష్టాడిష్టుడే తెలుస్తున్నది
 ఎవరూ చంపలేని మహిషాసురుడై
 చంపిం దెవరు ?
 అది ఆమె తపశ్చక్తి,
 విజృంభించిన శ్రీ స్వశక్తి !

బిహృ

అట్టి వాళ్లను కూడా సృష్టించింది నేనే
 ప్రాణాన్ని కూడా సృష్టించింది నేను !

సరస్వతి

కమల నాభుని నాభి కమలాన్ని కూడానా ?
 కమల నాభుని కూడా నా ?

బిహృ

అవును, నేను !
 నేనే సృష్టించాను.
 సృష్టి అంటే సృష్టి, అదేదైనా కానీ !
 నేను సృష్టి కర్తను !

సరస్వతి

మరి మిమ్ము సృష్టించిం దెవరు ?
మీకు ముం దేముంది?

బిహృ

నేను, నన్ను నేనే సృష్టించు కొన్నాను
నాకు ముందు కూడా నేనే ఉన్నాను
నేను స్వయం భువును !

సరస్వతి

లోకం మిమ్ము కమల గర్భ డంబుందే !
విష్ణువు నాభి కమలం నుంచి -

బిహృ

(నన్ను చూపుతూ -)

ఇదిగో, ఇలాంటి ప్రబుద్ధులు
ఖాసే ల్రాతలవి !

ఊహాలు మట్టి పంచివి
కుమ్మరి మట్టితో కుండలు చేసేలట్టు
కుపులు ఊహాలతో చరిత్రలు సృష్టిస్తారు.

చరిత్ర అంతా అదే !
 కథ లన్నీ అవే !
 కథలు వట్టి వ్యధలు !
 (సరస్వతి ఏదో చెప్పబోతుండగా నేను ఆపి)

నేను

తల్లి ! తండ్రి !
 మీ వివాదం నాకు బోరు కొడుతున్నది
 అందులో నాకు అస్తి లేదు
 నా సంగ తేమిటో తేల్పండి
 నాకు అవతల అవసరమైన పనులున్నాయి !

బ్రహ్మ

ఏమిలూ ఆ పనులు ?
 నా సృష్టిలో తమ్ములు వెతుకుతూ
 కూర్చోడ్దమేనా ?

నేను

కావచ్చు !

మీరైతే -

ఎప్పుడో ఒకసారి సృష్టిచేసిసి

దాన్ని స్థిరియోకి ఎక్కించేశారు

ఇక కుపు తెప్పలుగా అవే నకట్లు

యుగాలు మారినా అవే నకట్లు

శాట్లిలలో ఏ మార్పు లేదు

గుణాలలో ఏ మార్పు లేదు

ఆనాడూ ఒక్క ఇంద్రుడు, ఒక్క అహల్య

రణాడు లక్ష్ల ఇంద్రులు,

కోట్ల అహల్యలు !

అహల్యలు చెప్పున్నారు,

ఇంద్రులు పద్ధిస్తుతి పొందుతున్నారు.

అవే స్థిరియో నకట్లు !

మీరు కొత్తగా చెప్పున్న వనేమిటి ?

సరస్వతి

అదే నేను అడుగుతున్న ప్రశ్న !

ఎంతో కాలంగా అడుగుతున్నాను

చెప్పండి, నాథా ! జవాబు చెప్పండి

మీ సృష్టింతా ఒక పెద్ద గొంగళి.

అందులో ఉండేమన్నీ వెంట్లుకలే !

కాదంటారా, చెప్పండి !

(అప్పుడు జరిగిందోక చిత్రం. పెద్ద ధ్వనితో నా చుట్టూ ఉన్న బయలు లోని ఒక పార బ్రద్దలయింది. అనలు బయలే శూస్యం. శూస్యంలో పారలు, ఒకొక్క లోకం. ఒకొక్క బ్రహ్మండం నా చుట్టూ అనేక బ్రహ్మండాలు. మేం కేంద్రంలో ఉన్నాం. మా చుట్టూ ఉన్న లోకాల నుంచి అనేక కాలాల ప్రతినిధిలు బిలబిల మంటూ వచ్చి మా ముగ్గర్చి చుట్టుముట్టారు. మానవ రూపాల్లో ఆత్మలు, చిన్న చిన్న వెలుగు సీడల్లా ఉన్నారు. అందులో నాకు తెలిసిన ముఖాలు కూడా ఉన్నట్టున్నాయ్.)

ఆత్మలు

(ఏక కంఠంతో)

మేం వెంట్లుకలం కాం

మేం వెంట్లుకలం కాం

బ్రహ్మ

ఆ మాటలు నే నస్సుచి కాదు

నేను

మరె వరన్నారు ?

ఆ ఆత్మ లన్నీ మీరే కదా !

కాదంచారా ?

బిహృ

అంటానురా, అంటాను !
 ఆ ఆత్మలు నా సృష్టికావచ్చు
 నేను మాత్రం కాదు
 నా సృష్టిని వెంట్లుక లంటే ఒచ్చుకోను !

(సరస్వతి ఏదో అనబోతో నేను చేతులు మోడ్చి ఆపాను. ఆత్మలలో కొన్ని ఇప్పుడు స్వస్థంగా కనిపేస్తున్నాయి. స్వప్తమైన రూపాలలో ! అందులో శిశ్చరుడు, కుమార స్వామి, విష్ణువు, వాల్మీకి, రాముడు, అశరీరవాణి, కర్ణుడు, ధర్మరాజు, గాంధీ, బమ్మిర పోతన వగైరా. ఈ అందరూ నా విమర్శకు గుర్తైన వాళ్ళే !

ఆత్మలు

మేం వెంట్లుకలం కాం
 మేం వెంట్లుకలం కాం

బిహృ

వినరా ఆ ఆత్మల ఫూష !
 వాటిని వెంట్లుక లంటేనే నొప్పుకోనురా
 ఒరే, నీవు క్వే కావచ్చు కాని
 అంతకు మించిన అహం కారివి
 నీవు పుట్టిన క్రింద నుంచి పైకి చూచో

నీవు ఊహించి పై నుంచి
క్రిందకి చూచో
అపహసించే రజో గుణివి
విమర్శించే మూర్ఖించి !

సరస్వతి

మీ గుణమే వచ్చి ఉంటుంది
తప్పను తప్పనకూడదా .
పుట్టి పెరిగి చచ్చి పోతున్న మీ సృష్టికి
ప్రయోజన మేమిటో చెప్పుతారా ?

బ్రహ్మ

నేను గొప్ప గొప్ప చక్రవర్తల్ని సృష్టించాను
మహా వీరుల్ని, బుధుల్ని సృష్టించాను
ను బ్రహ్మల్ని, ఏకాదశ రుద్రుల్ని
సకల కథల్ని, సాందర్భాల్ని సృష్టించాను

నేను

ఎందుకు ?
ఎందుకూ అని !

గాంధీ

బ్రిహమ్మా దేవా ! మహాను భావా!
 ఇతాడి ఆగడాలు మితి మీరుతున్నావి
 జాతి పితా, ఇప్పుడు నీవే జాతికి పితము
 అంటూ న్నే వెక్కిరిస్తున్నాడు.

కుమార స్వామి
 మా అస్సగారి ఊరేగింపుపై రాళ్ల
 నేను వేయిస్తున్నావే అంటూ
 దుష్టచారం చేస్తున్నాడు.

పోతున

నేను సాంతంగా వ్రాసిన పద్యాలన్నీ
 అనోచిత్య దూషితాలే అంటున్నాడు

వాల్మీకి

నేను నిష్ఠాదృష్టి తీట్టడం
 అమానుష మట, అన్యాయ మట
 వస సరుల్మీ వానరు లన్నా నట
 వాళ్లకు తోక లుంచడం మరీ ఫూర మట !

(ఎంతో మంది ముక్కంబితో సహా ఆరోవణలతో ముందుకు రాశాగారు. అందులో అనేకులు జంతుపుల్లీ. వశ్లీ ఎక్కి తిరుగుతున్నవాళ్లు)

బ్రహ్మ

(వాళ్లందర్నీ చెయ్యెత్తి వారించి)

మిమ్మల్ని కాదయ్య
సమ్మా వెక్కిరించాడీ ప్రభుర్ధుడు !
నేను బొమ్మల్ని చేసి
వాటి సుదుటి మీద
నా మార్పు అక్షరాలు గుద్ది పోర్స్తా నట
అమృగారు వాటికి ప్రాణం పోసేస్తుం దట
రాగ వాసిష్టం నాటకంలో సెలవిచ్చాడు !

పోతన

సుదుటన్ ప్రాసిన ప్రాలు తప్పదు కదా
సూరేభ్న చింతించినన్
అంటూ మరో కమెరో ప్రాసారు కూడా !

బ్రహ్మ

అదంత వట్టి లపోహ
నేనేమీ ప్రాయము
ఎవడి కర్మసు బట్టి
వాడి జీవితం సదుస్తుంది !

నేను

కర్త అని
నీవు కూడా అంటున్నావా, తండ్రి !

బ్రిహ్మ

కర్త అంటే పనిరా !
చేసే పనిని బట్టి
ప్రతిఫలం ఉంటుది.

నేను

ఎవడి జీవితానికి వాడే కర్త అన్నమాట
పనే సృష్టి కర్త అన్నమాట
మరి వేరే బ్రిహ్మ దేపు డెందుకు ?

వాల్మీకి

పనినే బ్రిహ్మ దేపుడున్నాం
స్వభావమ్తు ప్రపర్తతే
అన్నాడు కదా వ్యాముడు !

బిహృ

అపునంతే!

సర్వ కర్మలూ మీరే చేసుకుని
మిమరీత ఫలితాల కర్మలను
మరొకడి మీదకు తోసస్తారు
మరొకడే నేను !

నేను

ఎమ్మె కాదు తండ్రి, నేను కూడా !
సృష్టి స్వభావాన్ని, ప్రవర్తననీ
ప్రకృతి పురుష వరంగా చెప్పడం
నా అలవాటు !
పోర్చుతే పదమేళ్లరులు
లక్ష్మీ నారాయణులు
సరస్వతి చతుర్ముఖులు
రాధా కృష్ణులు - అంటూ
జీవితాన్ని ప్రీయసీ ప్రీయుల వరంగా
నిరంతర సంయోగంగా చిత్రిస్తాను
అంతర్మాణానిలా ప్రమించే
నా భావాన్ని గుర్తించక
సమ్మ శృంగార కవిగా నిందిస్తూ ఉంటారు.
తింటూ తిట్టుకొనే
అనుభవిస్తూ అసహాయించుకొనే
అరసికులే అధికం మాసపుల్లో.

మానవుల బలపీణతల్ని
 మీకూ అంటగట్టి
 ఏమ్ముల్ని ఏమర్ఖస్తన్నారు
 వక్రోక్కులూ, వ్యంగోక్కులూ
 కవికి సహజం కదా !
 నేను కవినే కదా !

పోతన

మేమూ మామూలు కులమే !
 మాకూ పారపాట్లు దొర్లుతై.

నేను

ఆదర్శ ప్రాయులుగా
 ఉండువలనిన పెద్దలలో
 ఆ మాత్రం పారపాట్లు కూడా
 భరించలేను నేను
 అనోచిత్యాలను అనలే భరించలేను

(చుట్టూ చూళాను. మా చుట్టూ జనం. పెద్ద ఎన్నికల సభలా ఉంది. అందరూ నా మీద విరుచుకు వడుతున్నట్టే ఉంది.)

నేను

జగత్తితా ! విష్ట ప్రష్టా ! నాన్నగారూ !
 నమ్మ విచారించడానికి ఏకంగా
 లోక అదాలతే ఏర్పాటు చేశారే !
 నమ్మ పద్మ పూహంలో పెట్టినంత మాత్రాన
 మీ అవిషీతి స్ఫురి
 నీతిమంత మముతుందా ?
 మీ అధికారాన్ని నిలుపు కోడానికని
 ఇంతమంది స్వాముల్ని
 స్వాముల లోకి దించారా?
 మీ చాతుర్భుజ్య చతుర్భుజ్యాలు
 ఇప్ప డెలా పున్నయో చూసుకున్నారా?
 వాడి పోయి మాడిపోయి
 అన్ని ఒకే రంగుకి మారాయి.

అన్నగారూ, పోతు గారూ !
 పలికెడిది భాగవత మట అన్నారే.
 భాగవతం మీ సాంతమా ?
 భాగవతాన్ని అనువదించడం తప్ప
 రామ భద్రుద్రు మరొక
 మౌలిక కావ్యం చెపులేదా ?

మహాత్మా గాంధీజీ !

సమాహం సర్వ భూతానాం అంటూ

గోప్యాప్తూలను ఒకే పాలంలో

మేతకు వదిలిన మీరు

నిజంగా ఏ జాతికి పిత ?

అయ్య వాలీకి గారూ

(అక్కడ వాలీకి లేదు. నా పై ఆరోవణలతో వచ్చిన ఎవరూ లేరు. కుమార స్వామి మాత్రం ఆధునిక సినిమాలలోలా దూరంగా బ్రేక్ డ్యూస్ చేస్తున్నాడు. నవ బ్రిహ్మలూ, ఏకాదశ రుద్రులూ అంతా అతడి చుట్టూ చేరి కాశ్ల విరుచుకుంటున్నారు. కాసేపు ఆగి కుర స్వామిని పిలిచాను.)

నేను

తమ్ముడూ, కుమార స్వామీ !

కాసేపు ఆ మగొరి ప్రదర్శన ఆపి

నా ఒక్క ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పు !

దేవ సేనాధిపతిగా నీపు

సరకాసురుణ్ణి చంపిన తర్వాత

ఇంత పరకూ ఏం చేస్తున్నాము ?

నిన్ను పూజిస్తున్న జాతి ప్రజలు

అక్కడ అవినీతికి బానిస లపుతుంటే

నీపు ఇక్కడ బ్రేకు డ్యూస్లు చేస్తున్నావా?

నీ వీర శూర విక్రమ పరాక్రమ -

(అక్కడ కుమార స్వామి లేదు. నాకు బాగా తెలిసిన కొన్ని ముఖాలు తప్ప అక్కడ మరిపరూ లేరు. ఎన్నో ముఖాలు చిరునప్పులు చిందిస్తా ప్రశంసాపూర్వకంగా కరచాలనం చేసి పోసాగినై. నాకు బాగా తెలిసిన కొన్ని ముఖాలు కొంచెం ఆగి ముఖం లోకి చూసి తల పూపి నిష్టమించసాగినై. అందులో చిన్నప్పటి సుంచి నాకు స్నేహితులైన వాళ్ల ములపర్తి చెంచయ్య, బళ్ల పురుషోత్తం, బళ్ల జగన్నాథ రావు, శ్రీలక్ష్మి, కందికట్ల నాగభూషణం, కల్ప వెంకటరావు, గౌట్రీపాటి బ్రహ్మాయ్య, అయ్యదేవర కాశేశ్వర రావు, కల్పారి సుబ్బారావు, వేముల కూర్కుయ్య, బి. ఎస్. మూర్తి, తాపీ ధర్మరావు, నాల్గ వెంకటేశ్వర రావు, నిడదవోలు వెంకట రావు, దామోదరం సంజీవయ్య, గెద్దాడ బ్రహ్మాయ్య మంగళగిరి పరవస్తుదాసు, దివాకర్ల వెంకటావథాని, ఖండవల్లి లక్ష్మీరంజనం, విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, గుర్రం జామువా, గద్దల జోస్ఫ్ కవి, మర్లఫఃశిశాస్త్రి, కడలి అప్పారావు, కాండెకుల నరసయ్య, కుసుమ సుబ్బారాయుడు, లంకవల్లి బుల్లయ్య, మల్ల ఆనంతరాములు, వంతగడ బాలకృష్ణ సూర్య విశ్వనాథ్, కుసుమ ధర్మస్నేహితి సాస్త్రి, దేలవల్లి రామానుజ రావు, బోజ్ఞా కృష్ణశాస్త్రి, తెన్నేటి లత, బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, కోనాడ సూర్య ప్రకాశ రావు, త్రిపురనేని గప్పిచంద్, డాా రాఘవనందన్ రాజ్, నీతిపూడి గణపతిరావు, బోయ వెంకయ్య, గౌల్ల చంద్రయ్య, ఉండు సుబ్బారావు, గౌల్లవల్లి సామూల్యలు కవి, చిట్టారి తులసీ రావు, చిల్లరి గెయోగానంద కవి, కోట పాలయ్య వంటి అనేక మంది ఆభిమానులు - చివరగా మా అయ్య బోయ వల్లయ్య.)

బిహృ

ఒరే, నిన్నికృదికి తెచ్చింది
 అనలు నీ నుంచి సంజాయుషీ
 కోరడానికి కాదురా
 ఇంకో ముఖ్యమైన విషయం ఉంది
 ఇప్పుడెవరూ పట్టించుకోని విషయం !
 ఈ సృష్టి పంచ భూతాత్మకం కదా
 ఆకాశం, వాయువు, అగ్ని, జలం, పృథివీ
 ఈ అయిదు పదార్థాల నుంచి
 భౌతిక సృష్టి చేయబడింది
 సృష్టిలో పైకి కనిపించే సగం ఇది.
 దీనికి అడుగున మరొక సగం
 ఉండాలి కదా!
 అదేమిటో ఇప్పుడెవరూ
 పట్టించుకోవడం లేదు.

ఆకాశం అంటే బయలు కదా
 అంటే శూన్యమే కదా
 అదెక్కడి నుంచి పుట్టింది ?
 పదుమాత్ర నుంచి పుట్టింది
 పరమాత్ర నుంచి అటు
 అయిదు భౌతిక పదార్థాల పుట్టగా
 ఇటు అయిదు గుణ పదార్థాలు పుట్టిన్నాయి.

భావం, మనసు, బుద్ధి, చిత్తం, అహంకారం
 ఈ అయిదూ మనిషిలో వికసించినై
 తక్కిన సృష్టిలో నామ మాత్రంగా ఉన్నై.
 ఏటిని గురించి ఇప్పుడెడురూ
 పట్టించుకోవడం లేదు.
 ఏటి స్వరూపాన్ని తెలుసుకోమని
 నిన్ను అడగడానికి ఇక్కడికి తెచ్చాను
 సృష్టిని పరిశీలిస్తున్న భాపుకులలో
 నీవు అగ్రణ్యమ్యాడు కనుక
 ఈ కృషిని ప్రారంభించు.

మనసు యొక్క క్రియా క్షేత్రం ఆకాశం
 అలానే తక్కినవి
 చతుర్మఖి బ్రహ్మా నుంచి
 ఏక ముఖ బ్రాహ్మికి మార్చడం
 అంత సులభం కాదు
 దానిని సారస్వత విష్ణువం లంటున్నాను కనుక
 దానిని సాధించే కృషిని నీవే ప్రారంభించు !
 ఇదోకి పెద్ద మార్పు,
 గొప్ప విష్ణువం !
 సృష్టిలో మరొక మజిలీ !

నేను

(చేతులు మోడ్చు)

ధనోస్యి తండ్రి, ధనోస్యి !

నీ ఆజ్ఞ అమృ అమృజ్ఞ

ధనోస్యి తండ్రి, ధనోస్యి !

(మా అయ్య వంక చూసి)

అయ్య, నువ్వెలా వచ్చావు ?

బ్రిమ్మరంధ్రం పగుల్లుకని

మరణించిన వాళ్లు

మోక్కం పాందుతా రంటారు కదా !

మోక్కం పాందిన వాళ్లకు

పునర్జ్ఞ ఉండదు కదా !

నీవు బ్రిమ్మైక్క పాందలేదా ?

(మా అయ్య సన్న చిరుసవ్వతో కౌగిలించుకొని అదృశ్యమై పోయాడు.
అంతకు ముందే అందరూ వెళ్లిపోయారుగా! రంగం అంతా శూన్యంగా ఉంది. సీరవ
నిశభ్యంగా ఉంది. బ్రహ్మదేవుడి నాలుగు ముఖాలూ కూడా అదృశ్యమై పోగా, మధ్య
నుంచి అయిదవ ముఖం లేచి పకపకా సవ్వతూ చుట్టూ చూసింది. దృశ్యం అంతా
ఒక మహాసభగా మారిపోయింది. స్వాతంత్య పోరాటంలో ఆఖరి దృశ్యంగా పున్సుదది.
కోటానుకోట్ల ప్రజలతో మహాసభ. వేల జిన్నాలు, లక్షల అంబేడ్కరులు, కోట్ల గాంధీలు
సభ నిండా ఉన్నారు. సభ నిండా నా రూపాలే. నేనే వివిధ రూపాలలో ఇన్ని కోట్లమందిగా
సభ నిండా ఉన్నానన్నమాట. ఏకైక పక్కగా బ్రహ్మ అయిదవ ముఖం మాటల్లడుతున్నది.)

బ్రహ్మ అయిదవ ముఖం
 భారతీయ ప్రజలారా !
 సోదర సోదరీ మణులారా !
 నేను బ్రహ్మదేవుడి అయిదవ ముఖాన్ని !
 ఆయన పుట్టడమే
 అయిదు ముఖాలతో పుట్టడు
 నేను తక్కిన నాలుగు ముఖాలకూ
 అధిష్టతిని !
 ఆ స్థితి నుంచి నేనెలా
 అధృత్యానై పోయానో, అదొక పెద్ద కథ.
 శివలింగం తుది మొదలూ చూడడానికి
 బ్రహ్మ, విష్ణువు బయలు దేరినప్పుడు
 ఇద్దరికి దాని అంత దొరకలేదు
 కిందికి వెళ్లిన విష్ణువు
 తనకు అంతు దొరక లేదని
 నిజం చేప్పేశాడు
 పైకి వెళ్లిన బ్రహ్మ ఇక వెళ్లలేక
 చతుక్కిల బడి కూర్చుగా
 పై నుంచి వస్తున్న గోవూ, మొగలి పువ్వా
 ఆయనను పరామర్శించాయి
 లింగం పై అంతం చూచి వచ్చినట్టు
 బ్రహ్మ అబద్ధమాడగా
 అవునని ఆ రెండూ సౌక్ష్యం పలికాయి

అప్పటికి నేను
 అయిదవ ముఖంగా ఉన్నాను
 అబద్ధాన్ని సహించ లేక పోయాను
 తక్కిన ముఖాలను నోరు మూయించి
 నేను నిజం చేపోళాను
 విష్ణుముకి లాగే లింగం అంతు
 మాకూ దొరకలేదు
 అంతు చూశామనడం అబద్ధం అన్నాను
 నేనాడిన నిజం చాలా మందికి కిట్టలేదు
 అబద్ధాలే ఆహరంగా బ్రతుకుతున్న వాళ్ళకు
 నిజం నిష్టారమైంది

వాళ్లంతా కలిసి
 నాపై దూకి సన్న సరికి పారేళారు
 బ్రహ్మాను చతుర్ముఖ బ్రహ్మ అన్నారు
 పంచమ ముఖాన్ని గాడిద ముఖం అన్నారు
 పంచముఖ బ్రహ్మ సు చతుర్ముఖు డఱ్పుల్లే
 పంచ వర్ధ జాతిని చాతుర్వర్ధ్య జాతి అన్నారు
 పమను నాస్తి తు పంచమ అన్నాడు
 ద్రోణదు ఏకలమ్యాండి
 అయిదవ వేలును సరికి పారేళాడు.

ఆ విధంగా పంచములకు
 అప్రిత్తం లేకుండా చేశారు
 గిరిజనులను నిర్విర్యులను చేశారు
 ప్రీకి స్వాతంత్ర్యం అక్కర లేదని
 పాంచాలి పంటి మహా శక్తిని
 అపమానాల పాలు చేశారు

(సున్న చూపుతూ)

ఈ మహా కవి
 చూపిన సాహసం వల్ల
 హరిజనులూ, గిరిజనులూ,
 మహిషులూ కలిసి
 మూడు వర్గాలూ ఏకమై
 హక్కుల కోసం ముందుకు వచ్చారు
 అధికారం చేపడతారు
 ఆనందం అందరికీ పంచతారు
 రైతు కూలీ ప్రజారాజ్యం ఏర్పడుతుంది
 వర్గాలూ, పోరాటాలూ ఉండును
 ప్రపంచ మానవులంతా
 ఏక కుటుంబంగా
 జీవించ గలుగుతారు
 సత్యం చెపుతున్నాను వినండి.
 ప్రకృతి సత్యం !

పురుషుడు అంతర్వ్యాహాని
 సరస్వతి సత్యం
 బ్రహ్మ అంతర్జక్తి
 జగత్తు సత్యం
 పరబ్రహ్మ అంతః చేతన
 కొబ్బరి చెట్లు కొబ్బరి కాయలే కాస్తుంది
 ఎంత ప్రార్థించినా
 గులాబి పుష్పాలు పూయదు
 అంధకారంలో అన్ని సమానమే
 వ్యక్తిత్వం లేని శక్తి
 పుండీ లేనబ్లే !
 అందుకే దానిని
 మిథ్య అన్నాడు కపి !
 నిజ మంతే !
 సత్యం
 పరబ్రహ్మ మిథ్య !"

(అప్పుడు దృశ్యంలో క్రమంతా వెలుగు ప్రసరించి సూర్యోదయ మయినట్లయింది. మిథ్య బ్రహ్మం నుంచి సత్య జగత్తు ఆవిష్కృతమైంది. సరస్వతి ఒక్కడే బ్రహ్మ, ఏకముఖ బ్రహ్మ, సింహసనంపై పీణా పాణి సరస్వతి. ఉషస్సులా ప్రకాశిస్తూ ఉంది.)"

జగత్ సత్యం - బ్రహ్మమిథ్య (పవేశిక - సూత్రధారి - నేను)

కవి, పరిశోధకుడు, విమర్శకుడు - ఈ ముగ్గురూ సాహిత్య జగత్కుకి త్రిమూర్తులు.

త్రిమూర్తుల కున్ఱట్టే ఈ ముగ్గురికి కూడా ఐఎనాభావ సంబంధం ఉంది. ప్రతిభ, వ్యాప్తి, లోకజ్ఞత ఈ మూడు గుణాలు ఈ ముగ్గురికి విశేషంగా ఉండవలసి ఉంది. ఈ మూడింటిలో ఏది లోవించినా వారి కృషిలో లోపమే. ఈ ముగ్గురికి అన్యోన్య సంబంధం ఉన్పుటటికీ, వారి వారి కృషిక్షేత్రాలు వేరు వేరుగా ఉంట్టే.

పరిశోధకుడు, విమర్శకుడు, సమీక్షకుడు, వ్యాఖ్యాత - ఇవన్నీ సాధారణంగా పర్యాయపదాలు. ఈ అన్నింటికి కలిపి విమర్శకుడు అనే ఒక్క మాటనే వాడుతున్న నిక్రిడ. విమర్శ అంటే ఒక మాదిరి పరామర్శ. పరిశోధన, సమీక్ష, వ్యాఖ్యానం వంటి వస్తీ విమర్శలోకి వస్తాయని భావిస్తున్నాను.

కవి వేరు గానూ, విమర్శకుడు వేరు గానూ విడి విడిగా ఉండాలని నా భావం. ముఖ్యంగా తెలుగు సారస్వతంలో కవి, విమర్శకుడూ ఒకే వ్యక్తిగా ఉంటున్నారు. ఈ రెండు పనులూ ఒకే వ్యక్తి చేయడం వల్ల ఇటు కవిత్వమూ వికసించడం లేదు. అటు విమర్శ రాణించడం లేదు.

కవి అయినవాడు విమర్శ చేస్తే సర్వదా తన కవితా ప్రతిభనే పై నుంచుకొని తక్కినవారి కృషిని తక్కువ చేసి విమర్శిస్తాడు. విమర్శకుడు కవి అయితే తక్కిన కపుల కావ్యాలకు న్యాయం చెయ్యలేదు. కపులు విమర్శ విమర్శకులు కవిత చెప్పడం ఉంది. అయితే అది కేవలం తాత్కాలికమూ, సరదా కోసమూ అయినప్పుడే వాటికి ఆశించిన ఫలితం దక్కుతుంది.

గతంలో దివాకర్ల వెంకటావథాని వంటి విమర్శకులూ, వక్కలూ వుండేవాళ్ళు. ఆయనకు ఇతర అసక్తులు ఉండేవి కావు. అందుకే ఆయన విమర్శకూ, వ్యాఖ్యానాలకూ, పరిశోధనలకూ, వక్కత్వానికి అంత ప్రామర్శం ఏర్పడింది.

ఆయన తర్వాత ఎవరు ?

నారాయణ రెడ్డి గారు (సినారె) గొప్ప వక్కగా ప్రసిద్ధుడైనాడు. సాహిత్యంలో గొప్ప వక్కగా, వక్కత్వంలో చమత్కారం జోడించి ఏ సభలోసైనా ఆయన ప్రసంగిస్తున్నప్పుడు ఓపో అనిపిస్తాడు. అయితే ఆయన ప్రథానంగా కవి.

మరొకరు ఆచార్య జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం గారు. ఈయన ప్రథానంగా విమర్శకుడు. ప్రతిభా వ్యవశ్వత్తులలో అగ్రగణయ్యాడు. అపథాని గారి తర్వాత తెలుగు సారస్వతానికి దిక్కూ, దివాణమూ సుబ్రహ్మణ్యం గారే అని అనుకుంటూ ఉండేవాడై. ఆమాట సుబ్రహ్మణ్యం గారి తోనే చెబుతూ ఉండేవాడై. ఆయన నవ్వేసి శారుకనేవాడు.

ఉన్నదున్నట్టుగా, నిజం చెప్పడం నా అలవాటు. దాని వల్ల ఎన్నో నిష్ఠారాలు చుట్టుముడుత్తె. ఎంతో మంది స్నేహితులు దూరమై పోతారు. నిజం ఉగాది నాటి వేపవ్వు వచ్చడి లాంటిది. ఆరోగ్య కరమే కావచ్చు. కానీ చేదు కదా! బెల్లం ఎంత కలిపినా చేదు తగ్గదు.

నిజం చేదు. అయినా దానిని వడ్డిస్తూనే ఉంటాను నేను. ఘలితాలు వ్యతిరేకంగా ఉన్నప్పటికీ లెక్క చెయ్యను. విశిష్టమైన ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం నాది. నాకు శత్రువులేవరూ లేరు. నా రచనలు కిట్టని మిత్రులున్నారు అట్టివారు కూడా శత్రుత్వం పాటించరు కానీ వ్యతిరేకత ప్రదర్శిస్తూ ఉంటారు. అందులోనూ ప్రసన్నతకు లోపం రానియ్యరు.

సన్ను బాగా ఆర్థం చేసుకొని, నా లోని నిజ నిష్ఠారాలని సహించి నా పట్ల ప్రసన్నంగా ఉండే వ్యక్తులలో, వండితులలో సుబ్రహ్మణ్యం గారు ఒకరు. ఆచార్య జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం అనే పేరును జీవియస్ గా కుదించారు వారి శిష్యులు.

జీవియస్ పణ్ణిపూర్తి ఒక మహాత్మవంగా, ఒక సారస్వతోద్యమంగా జరిపారు. 1996 లో ఆ ఉత్సవాలు ఒక సంవత్సరం పాటు జరిపారు. ఆయన రచనలన్నీ వివిధ సంపుటాలుగా ముద్దించారు. దుజ్జులైన మిత్రులకు అంకితాలు ఇచ్చారు. సైఫ్యంబరులో ఆయన జన్మిత్తువం జరిపి అనేకమంది కవి వండితులను ఆహ్వానించారు. సన్మానించారు.

అట్టి మహాసభలో సన్మానితులలోనే నొకడై. అ

జీవియస్ గారు ఆ ఉత్సవాల సందర్భంలో జీవియస్ పీరికలు అనే గ్రంథాన్ని నాకు అంకితమిచ్చారు. ఆయన వివిధ సందర్భాలలో చాలా కావ్యాలకూ, గ్రంథాలకూ వ్రాసిన పీరికలను ఒక సంకలనంగా అచ్చువేసిన గ్రంథం ఇది. పీరిక, ప్రస్తావస్త, ముందు మాట, ప్రవేశిక, ఉపాధ్యాత్మం వంటి మాటలన్నీ ఇంటడక్షన్ అనే మాటకు పర్మాయపదాలు. ఇప్పటి వ్రాసారు జీవియస్ గారు. ఆయన గొప్ప వ్యవశ్వమైనాడు. మేధావి. ఉద్దండ వండితుడు.

ఉన్నతిన్నతమానవత్యం గల మహా మనిషి, విశిష్టవ్యక్తిత్వం గల మహా పుక్కలలో ఈనాడు నుబ్రహ్మణ్యం గారు అగ్రగణయ్యడు. గతంలో అవధాని గారి లాగే పర్తమానంలో నా గ్రంథావిష్ణురణ సభల్లో, సాహిత్య ఉత్సవాల్లో పాల్గొంటూ, గ్రంథ పరిచయాలు చేసే అత్యున్నత వ్యక్తి, అభ్యర్థయ భావ సంపన్నుడు, అపార లోకజ్ఞతా వైభవ సముజ్యలుడు.

ఆనాటి సభ సారస్వత వైభవ వైజయంతిక. సభలో పాల్గొని అంకితాన్ని అందుకొని, పెగడలు విని, ఆనందతో ఉన్నయుష్టి ఇంటికి చేరిన నేను అవే ఆలోచనలతో నిదకు ఉపక్రమించినప్పుడు నా ముందు ప్రత్యక్షమైన దృశ్యం ఈ కావ్యం. దీన్ని జరిగింది జరిగినట్టు దృశ్య కావ్యంగా ఆ రాత్రే వ్రావసు. నుబ్రహ్మణ్యం గారికి అంకితం చెయ్యాలన్న ఆలోచన వచ్చింది. ఆలోచన రూపు దిద్దుకోవడానికి, గ్రంథం అచ్చు కావడానికి, డబ్బుకూ అవినాభావ సంబంధం ఉంది. అది ఇంత కాలానికి ఫలప్రదమైంది. కాగా ఇప్పుడు దీనిని ప్రకటించి సహ్యదయుల ముందు ఉంచుతున్నాను.

దీనినిదృశ్య కావ్యంగా వ్రాశాను కదా! దీని ఇతిపృత్తంలో కథ ఏమీ లేదు. కొద్దిపాటి విచిత్ర భావాలుష్టి. అవి నా మనసు చేసిన కలుపులు.

బ్రహ్మా సత్యం, జగత్ మిథ్య అనేది శంకరాచార్యుడి సిద్ధాంతం. సత్యం నుంచి పుట్టేదంతా సత్యమే అవుతుంది కనుక జిగత్తు కూడా సత్యమే అనేది నా సిద్ధాంతం. బ్రహ్మా శాశ్వత సత్యం కనుక జిగత్తు కూడా సత్యమే అనేది నా సిద్ధాంతం. బ్రహ్మా శాశ్వత సత్యం అయితే జిగత్తు తాత్కాలిక సత్యం కావచ్చు. జిగత్తు ఎంత తాత్కాలికమైనా, ఇణికమైన దైనా సత్యమే అవుతుంది కాని మిథ్య ఎలా అవుతుంది?

అయితే వరఖబ్రహ్మ ఒకశక్తి (ఎనర్జీ) అయినప్పుడు, ఆ శక్తికి జాగ్రత్తి లేనప్పుడు అది ఉన్నా లేనట్టే కదా!

దేవుడు ఉన్నా డనుకుంటే ఉన్నాడు. లేదనుకుంచే లేడు అని నా చిన్నప్పుడు మా అయిచెప్పిన మాట నా క్షీపికి వేదవాక్యమే. దేవుడై ధ్యానించడం వల్ల, ప్రార్థించడం వల్ల, కోరికలు కోరడం వల్ల ఘలితం కనిపెంచకపోవడానికి కారణం ఇదే. జన్మ స్వభావం మారదు. యథా జన్మ తథా ఘలం. జన్మ స్వభావాన్ని మ్యాడానికి సైంచిస్తులు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఘలితం ఉంటుందనీ, అది ప్రజలకు ఉపయుక్తం అవుతుందనీ నే ననుకోవడం లేదు.

బ్రహ్మా మిథ్య అనేది ఈ కావ్యంలో బ్రహ్మ గారే చెప్పినట్లు చతుర్ముఖ బ్రహ్మాను గురించినట్టిదే కావచ్చు.

ఎందుకంటే మనువు పంచమ వర్షం లేదన్నట్టే, బ్రహ్మ యొక్క పంచమ ముఖాన్ని నగికి వేసినప్పుడే చాతురష్ట్ర్య వ్యవస్థ నిర్విర్యమైంది. అలాంటి చతుర్మశి బ్రహ్మాను గానీ, ఆయన స్ఫ్టోని గానీ మిథ్య అనుప్పుడు అది నిజంగా మిథ్య. ఇప్పుడు అది ఉండి లేనట్టే కదా! చాతురష్ట్ర్య వ్యవస్థ చాతుర్మశిల వ్యవస్థగా మారి ప్రాందవ సమాజమే అన్ని విధాలా శక్తి హిసమై ఉంది కదా!

అందుకే ఈ కావ్యంలో బ్రహ్మ యొక్క పంచమ ముఖాన్నే సత్యంగా ప్రకటించాను. దానికి సరస్వతితో అవినాభావం కల్పించాను. బ్రహ్మ చేస్తున్న నాలుగు ముఖాల, నాలుగు రకాల స్ఫ్టోని కాదన్నాను. ఏక ముఖంతో ఏక జాతి స్ఫ్టోకి గుర్తింపు ఇచ్చాను. వర్ష కుల భేదాలు, వృత్తి భేదాలు, పయోలింగ భేదాలు లేని ఏక జాతీయతను, ఏకైక మానవతను ప్రాచుర్యంలోకి తెచ్చాను. పురుషాదిపత్యం నుంచి అధినేత్యత్వాన్ని పారుపు గుణానికి మార్చాను. పారుపం ఎవరిలో ఉన్నా వాళ్లు ఆధిపత్యానికి అర్పిలే. బ్రహ్మ స్ఫ్టోకి కాలదోషం వట్టింది. సరస్వతి యొక్క పంచమ ముఖ సత్య స్ఫ్టోరాంభమైంది.

ఈ కావ్యాన్ని దిని రచనకు మూల కారణమైన జీవియన్ గారికి అంకిత మిస్తున్నాను. ఆయన పీరికా సంకలన గ్రంథం నాకు అంకితమిస్తూ ఆయన ఇలా ప్రాచారు.

పాలేరు నుండి పద్మశ్రీ దాకా
ప్రస్తాసం సాగించిన ప్రజానిధి
రాగ వైశాఖిలో రసాంధ్రతాన్ని
సధించిన రాజ యోగి
ఉపనిషత్త్యాల సమ సమాజాన్ని
దర్శించిన కాలమేది
దీప సభలా కలకాలం
వెలుగొందే కావ్య శిలివి
పద్మశ్రీ డా॥ బోయి భీమస్నా గారికి
గారప పురస్కారంగా అంకితం.

